

Még nagyobb súlyok mérésére használjuk a tonnát (t) = 10 q = 1000 kg.

Orvosságok, mérgek mérésére a grammnak kisebb részeit is használjuk, ezek: decigramm (dg), centigramm (cg) és milligramm (mg).

Feladatok. (Az összeadás gyakorlása.)

Egy kereskedő 4 láda árut vett, melyeknek súlya egyenként: 367 kg, 254 kg, 296 kg, 335 kg. Mekkora a 4 láda súlya összesen?

Az összeadást az egyeseknél kezdjük.

Csak számokat szabad mondani!

Minden összeadást kétszer végzünk el, egyszer alulról fölfelé, másodszer fölülről lefelé.

Házi feladat: Mérések. (A könyvben a 16. példa. 17, 18 és 19 példák.

1946. november 1. hete.

Általános iskola VI. osztály.

A tanítás anyaga: A mellérendelt mondatok. Kapcsolatos mondatok tárgyalása, kapcsolatban népdal.

Kapcsolat: Poétika: a népdalról tanultak felújítása.

Szemléltetés: Nyelvtan. könyvből a 8. lapon.

Írásbeli dolgozat: A Szent László c. költeményből (olvasókönyv) 6 kapcsolatos mondat keresése és kiírása.

Vázlat:

I. *Előkészítés:* Hangulatkeletés a népdal szövegének megfelelően. A népdalról tanultak felújítása.

b) *Célkitűzés.* Ismerjük meg azokat a mondatokat, amelyek ebben a szép népdalban vannak.

II. *Tárgyalás:* a) A népdal bemutatása. (Éneklése.)

b) Milyen mondatokat találunk benne? (Egyszerű és összetett mondatok elemzése.)

c) Milyen összetett mondatokat találunk benne? Az összetett mondatok melyik fajtájához tartoznak??

d) *Példamondat:*

Este van már, hull a csillag.

Szőke legény haza ballag.

Milyen mondatokból áll ez az összetett mondat? (Fő.)

Milyen viszonyban vannak egymással? (Kapcsolat.) Ezek csak azért vannak összekapcsolva egymással egy mondatná, mert összefüggő eseményt mondanak el. Az ilyen mellérendelt mondatokat *kapcsolt mondatoknak* nevezzük.

e) *Példamondatok keresése:* Vágyaimnak sólyom szárnya támadt, s odahagytam kislakom s anyámat. *Rátéknint a vándor, és tovább folytatja. Áll a malom, áll a vitorlája. Piros a persétje, finom a hajtása. Az orra érett paprika, hidegtől folynak könnyei. Nem anyától letté lettél, rózsafán termettél, piros pünkösöd napján hajnalban születted. Segíts magadon, és az Isten is megsegít.*

III. Összefoglalás. A kapcsolt mondatok közé vesszőt, vagy pontosvesszőt, azonkívül sokszor még és, (é)s, is, meg, sem, se kötőszókat is alkalmazunk.

Ezeket a kötőszókat néha párosan is használjuk: is-is, sem-sem, se-se, mind-mind nemcsak-hanem. (Páros kötőszók.)

1946. november 2. hete.

Általános iskola VI. osztály.

A tanítás anyaga: Szabolicska M.: A Grand Caféban című költ. tárgy.

Nevelési cél: A magyar dal varázsa.

Kapcsolás: Földrajz: Páris. Kondoros, pászortúz stb.

Szemléltetés: Kép az olvasókönyben.

Vázlat.

I. Előkészület. a) Számonkérés. Családi kör.

b) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. a) Athajlás a költeményre. Az elszakadt magyar nem érzi jól magát idegenben. Egy este betéved egy kávéházba... magyar nótát játszik a cigány...

b) Mit érezhetett ott az az idegenbe szakadt magyar...

c) A költő bemutatása: Szabolicska Mihály.

d) A költemény bemutatása.

e) A költemény által keltett élmény megbeszélése.

f) Gondolatesoportonkénti olvasás és tárgyalás.

Muzsikálnak egy párisi kávéházban.

A szomorú magyar nótának mintha szíve volna.

Az idegenek nem figyelnek a nótára.

Mi van azon sírni való... csak a magyar szív érzi...

g) Elmélyítés. Ki a Tisza vizé issza, vágyik annak...

Az idegenbe szakadt magyarok magyar nótát kérnek...

III. Begyakorlás. A költemény többszöri elolvasása, tartalmának elmondása.

Helyesírás: tündéerkert, pászortúz, Mindenható, Kávéház.

Sír a nóta, magyar nóta.

Messze, messze idegenben, mesebeli tündéerkertben.

Mennyi érzés, mennyi bánat, szíve van tán a nótának.

1946. november 4. hete.

Általános iskola VI. osztály.

A tanítás anyaga: Törtek osztása.

Nevelési cél: A számtani gondolkozás kifejlesztése.

Vázlat.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. A házi feladatok számonkérése. Törtek szorzása egész számmal, törttel.

b) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. a) Törtek osztása egész számmal.

Szóbeli: Hogyan kisebbítjük a tört értékét?

(Nevezőjét nagyobbítjuk.)

Hogyan lehet törtet egészszel osztani?